

Grunnskulen sine rutinar for å sikre eit trygt og godt skulemiljø (jf. kapittel 12 i opplæringslova)

Plikta omfattar å førebygge, følge med, gripe inn, varsle, undersøke og sette inn tiltak ved mistanke eller kjennskap til at ein elev ikkje har eit trygt og godt skulemiljø (oppl.l. §§12.2-12.5). Sjå «[Råd og kunnskap om skulemiljø](#)» på nettsidene til Utdanningsdirektoratet (www.udir.no).

Alle tilsette skal ha eigen brukar i **www.veilederen.no** og gjennomføre e-læringskurs om skulemiljø og bestå tilhøyrande testar. Alle tilsette skal gjennomføre kursa jamleg, og dei skal repeterast. Rektor tek ut rapport for å halde oversikt over beståtte kurs i personalet og når det er tid for at ein tilsett bør repetere eit kurs.

Per dato (februar 2025) aktuelle kurs tilgjengeleg på Veilederen.no:

- Når voksne krenker elever
- Skulemiljø – alle har plikt til å følge med, gripe inn og melde fra
- Skulemiljø – ansattes aktivitetsplikt
- Skulemiljø – skolens plikt til å undersøke
- Skulemiljø – skolelederens aktivitetsplikt

1. Plikta til å følgje med (jf. opplæringslova §12-4 og Veilederen.no kapittel 2.2)

- Alle tilsette, inkludert assistentar, tilsette i SFO og vikarar, skal vite kva dei pliktar å gjere i saker der dei får kjennskap til eller ser elevar som ikkje har det trygt og godt på skulen
 - Skulen sin tiltaksplan skal vere oppdatert, godt kjent og lett tilgjengeleg.
 - Rektor utarbeider konkret sjekklister for å sikre og dokumentere oppfølging av nytilsette/vikarar
- Lærarar, lærarar, assistentar, tilsette i SFO og vikarar, skal gjennomføre e-læringskurs og ta tilhøyrande test.
 - Rektor følger opp tilsette og tek ut rapportar i Veilederen på kven av dei tilsette som gjennomfører og består testen.
 - Rektor må sørge for at slik opplæring vert gjennomført årleg av alle tilsette, helst årl
- Inspeksjonsrutinene er klare og tydelege.
 - (Ekstra) sårbare elevar og uoversiktlege område skal vere kjende

2. Plikta til å gripe inn mot krenkinga (jf. opplæringslova §12-4 og Veilederen kapittel 2.3)

- Alle tilsette, inkludert assistentar, tilsette i SFO og vikarar, skal vite kva dei pliktar å gjere i saker der dei får kjennskap til eller ser elevar som ikkje har det trygt og godt på skulen
 - Skulen sin tiltaksplan skal vere oppdatert, godt kjent og lett tilgjengeleg.
 - Rektor utarbeider konkret sjekklister for å følge opp nytilsette/vikarar.

- Rektor må avklare og formidle krav til den enkelte tilsette for at alle får nødvendig kompetanse, ved m.a. å gjennomføre e-læringskurs og ta tilhøyrande test.
 - Rektor følger opp tilsette og tek ut rapportar i Veilederen på kven av dei tilsette som gjennomfører og består testen.
 - Rektor må sørge for at slik opplæring vert gjennomført årleg av alle tilsette.

- 3. Plikta til å varsle rektor** (jf. opplæringslova §12-4 og Veilederen.no kapittel 2.4)
 - Skulen har utarbeidd klar og tydeleg framgangsmåte for varsling som er kjent i personalet:
 - Korleis det skal varslast
 - Kor raskt det skal varslast – type sak
 - Korleis varslinga skal dokumenterast («spor av undersøkingar»)

- 4. Plikta til å undersøke og sette inn tiltak** (jf. opplæringslova §12-4 og Veilederen.no kapittel 2.7)
 - Skulen må ha ei felles forståing av korleis ein skal vurdere kva som er barnet sitt beste i kvart enkelt tilfelle, og desse vurderingane må kome tydeleg fram i aktivitetsplanen til eleven
 - Alle tilsette, også assistentar og vikarar skal gjennomføre e-læringskurs i Veilederen.no og ta tilhøyrande test.
 - Alle leiarar, kontaktlærarar, sosiallærarar skal gjennomføre e-læringskurs i Veilederen.no og ta tilhøyrande tes.
 - Sjå [Arbeid med aktivitetsplikten](#) nettsida til Utdanningsdirektoratet.

- 5. Skjerpa aktivitetsplikt** – ved mistanke om eller kjennskap til at ein vaksen ved skulen har krenka ein eller fleire elevar (jf. opp.l. § 12-5 og Veilederen.no kapittel 3)
 - Alle som arbeider ved skulen skal:
 - Vere kjende med at dei straks skal varsle rektor ved mistanke eller kjennskap til at ein vaksen ved skulen har krenka ein eller fleire elevar
 - Vere kjende med at skuleeigar skal varslast direkte ved mistanke om at ein i skuleleiinga har krenka ein eller fleire elevar
 - Rektor/skulen må ha ein klar og kommunisert framgangsmåte som viser:
 - Når det skal varslast, korleis og til kven
 - Rutine som sikrar at saka straks blir tilstrekkeleg og grundig undersøkt
 - Rektor har ansvar for at rutinane vert følgt opp i praksis
 - Skjerpa aktivitetsplikt krev strakstiltak
 - Eleven si oppleving tilhøyrer eleven, og skal bli tatt på alvor, men objektiv undersøking er viktig!
 - Eleven si subjektive oppleving utløyer aktivitetsplikta, og plikta til å sette inn tiltak.
 - Tiltak mot ein tilsett må vurderast ut frå eit objektivt grunnlag etter arbeidsmiljølova.

- 6. Plikta til å utarbeide ein skriftleg plan** (jf. opp.l. § 12-4 og Veilederen.no kapittel 2.7)
 - Mal for skriftleg pla ligg i Visma Sikker Sak
 - Skulen må oppfylle minimumskrava i forhold til innhald i aktivitetsplanen, at elevane si eiga oppleving kjem fram og at det er informert om klageretten til Statsforvalteren.
 - Aktivitetsplanen skal minimum innehalde svar på:

- Kva problem skal tiltaka løyse?
- Kva tiltak har skulen planlagt?
- Når skal tiltaka gjennomførast?
- Kven er ansvarleg?
- Når skal skulen evaluere tiltaka?
- Bør/skal innehalde:
 - Korleis har skulen blitt kjent med at eleven ikkje har det trygt og godt?
 - Kva som er eleven si eiga oppleving må kome tydeleg fram!
 - Kva er fakta i saka?
 - Korleis skal skulen undersøke vidare?
 - Problembeskrivinga må vere konkret
- Eleven skal få dei delane av planen som omhandlar eleven sjølv
- Innhaldet må verte forklart på ein forståeleg måte
- Planane skal arkiverast i Visma Sikker Sak

7. **Plikta til å gjennomgå, evaluere og tilpasse tiltak** (jf. oppl.l. § 14, siste ledd)

- Rektor/skulen sitt ansvar:
 - Gjennomføre alle tiltaka som følger av planen
 - Dokumentere at tiltak er gjennomført i kvar enkelt sak
 - Skaffe tilstrekkeleg informasjon om korleis tiltaka har virka
 - Samanheng mellom tiltak og evaluering

8. **Plikta til å informere om retten til å melde saka til Statsforvalteren**

- Rektor/skulen har ansvar for å:
 - Informere elevar og foreldre/føresette om klageretten
 - Må gjerast tilgjengeleg for alle
 - Informasjon på aktivitetsplan (ok)
 - Informasjon på heimesida (ok)
 - Informasjonen må verte gitt på ein forståeleg måte
 - Informasjonen må om nødvendig bli gitt fleire gonger i løpet av skuleåret
 - Sjå aktuell informasjon til elevar og foreldre nettsida til Utdanningsdirektoratet:
[Rundskriv om skolemiljø](#)